

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Gasthuiskapel (Poperinge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2022B10
Maart 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksopdracht	9
1.2.1	Doelstelling	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	9
1.3	Werkwijze en strategie	10
1.3.1	Methode	10
1.3.2	Fysisch geografische situatie	10
1.3.3	Historische context en bekende archeologie vindplaatsen	10
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek	11
1.4	Assessmentrapport	12
1.4.1	Introductie tot het projectgebied	13
1.4.1.1	Ruimtelijke situering	13
1.4.1.2	Geplande werken	14
1.4.2	Fysisch geografische en geologische situatie	17
1.4.2.1	Landschappelijke situering	17
1.4.2.2	Tertiaire lithostratigrafie	20
1.4.2.3	Quartaire lithostratigrafie	21
1.4.2.4	Bodemvormingsprocessen	22
1.4.3	Historische en archeologische voorkennis	23
1.4.3.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden	23
1.4.3.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	31
1.4.3.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	32
1.4.3.4	Huidige gebruik en verstoringen	35
1.5	Synthese	38
2	Bibliografie	40

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	13
Figuur 4: Zone waar de geplande werken worden voorzien (bron: opdrachtgever).	15
Figuur 5: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	16
Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	17
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	18
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	18
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 10: Hoogteverloop, N-Z (Bron: Geopunt).....	19
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	20
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	21
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).	22
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km van het projectgebied (Bron: Geopunt).....	24
Figuur 15: Recent archeologisch onderzoek weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	29
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het plan van Deventer, ca. 1560 (Bron: NGI Cartesius).	32
Figuur 17: Detail uit oud panoramisch zicht op Poperinge door J. Blaeu, afgebeeld in Sanderus' Flandria Illustrata (Bron: Universiteitsbibliotheek Gent).	33
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	33
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	34
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	34
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).	35

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	37
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	37

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	7
---	---

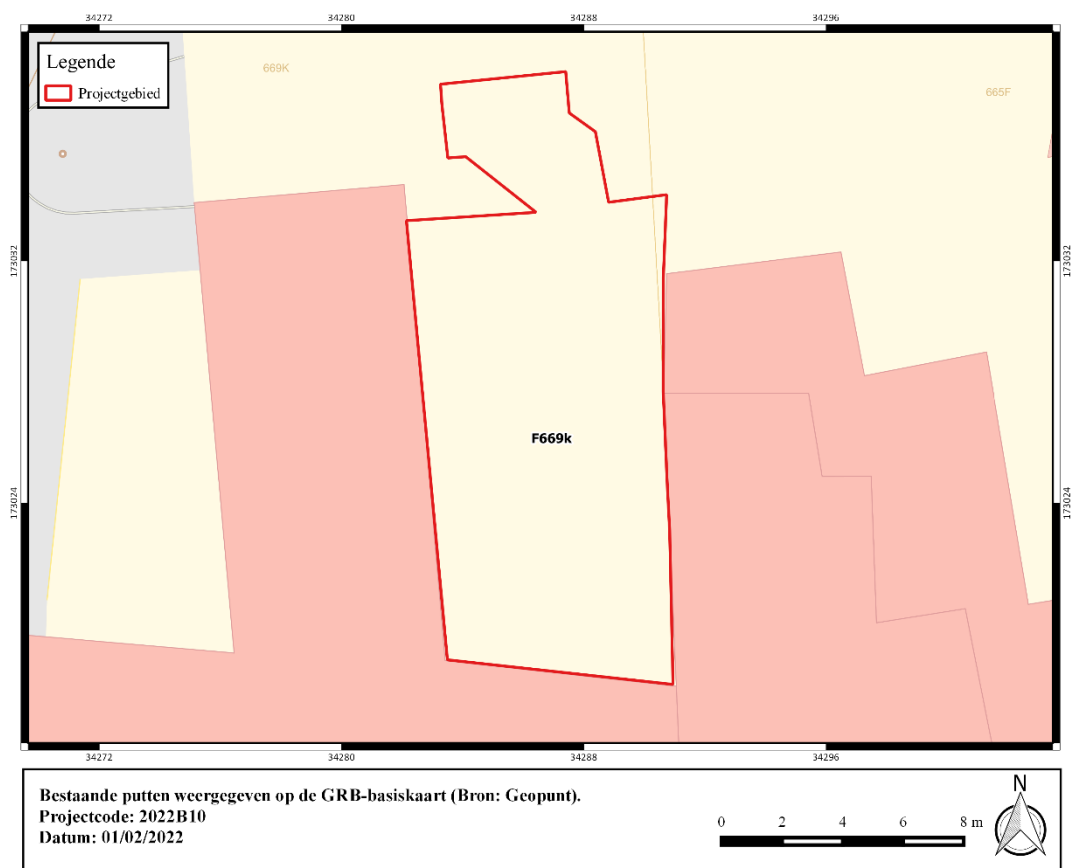
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

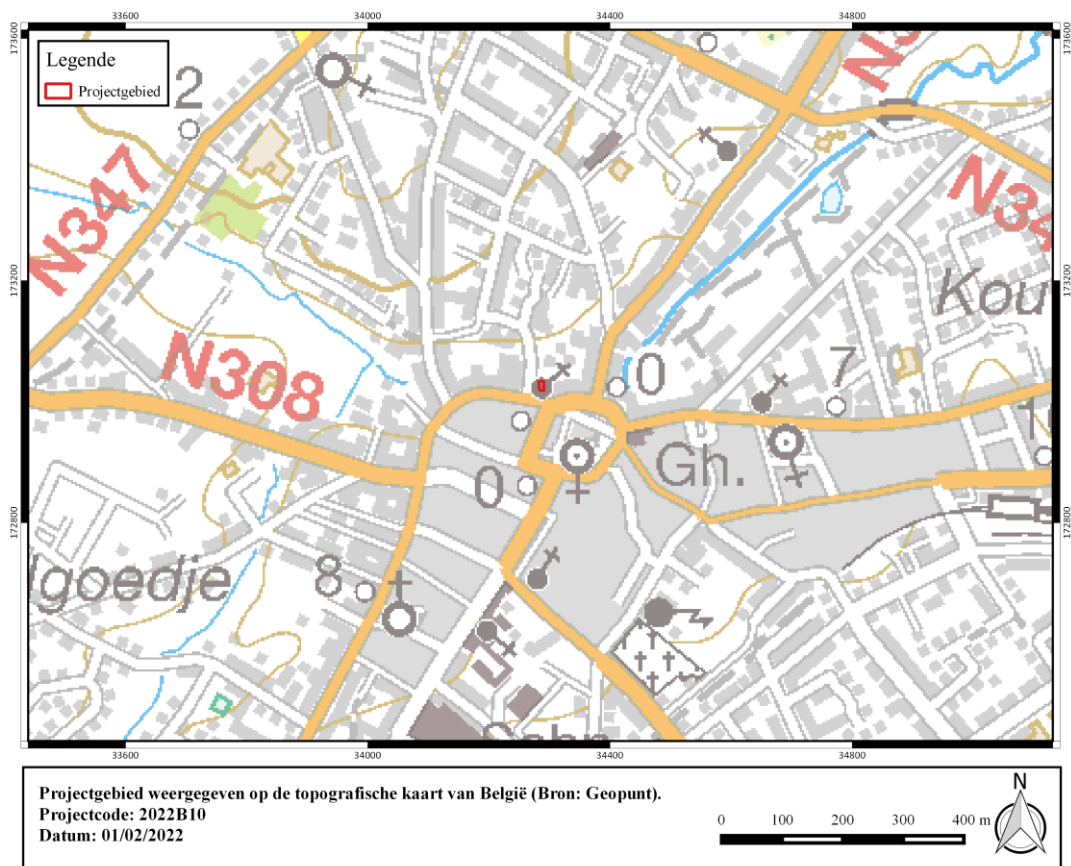
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Poperinge
	Deelgemeente	/
	Postcode	8970
	Adres	Gasthuisstraat 3-3A 8970 Poperinge
	Toponiem	Gasthuiskapel
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 34272 Y _{min} = 173016 X _{max} = 34301 Y _{max} = 173036
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Poperinge, Afdeling 1, Sectie F, nr. 669k Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Bart Bot (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	Jan Decorte (CO7)	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van de bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Poperinge. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt.

Het kadastraal perceel waarop de aanvraag betrekking heeft is groter dan 300 m², de geplande werken hebben betrekking op een oppervlakte van ca. 138 m², vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Poperinge Gasthuiskapel werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en de verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen

1.3.3 Historische context en bekende archeologie vindplaatsen

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek. De recente onderzoeken die voortvloeiden uit archeologienota's zijn geraadpleegd via loket.onroerend.erfgoed.be.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische bronnen, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen die zowel via Geopunt als via het Nationaal Geografisch Instituut (Cartesius) ter beschikking worden gesteld. Bijkomende cartografische bronnen zijn waar relevant bekomen via verder archiefonderzoek.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971, ter beschikking gesteld via Geopunt.

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

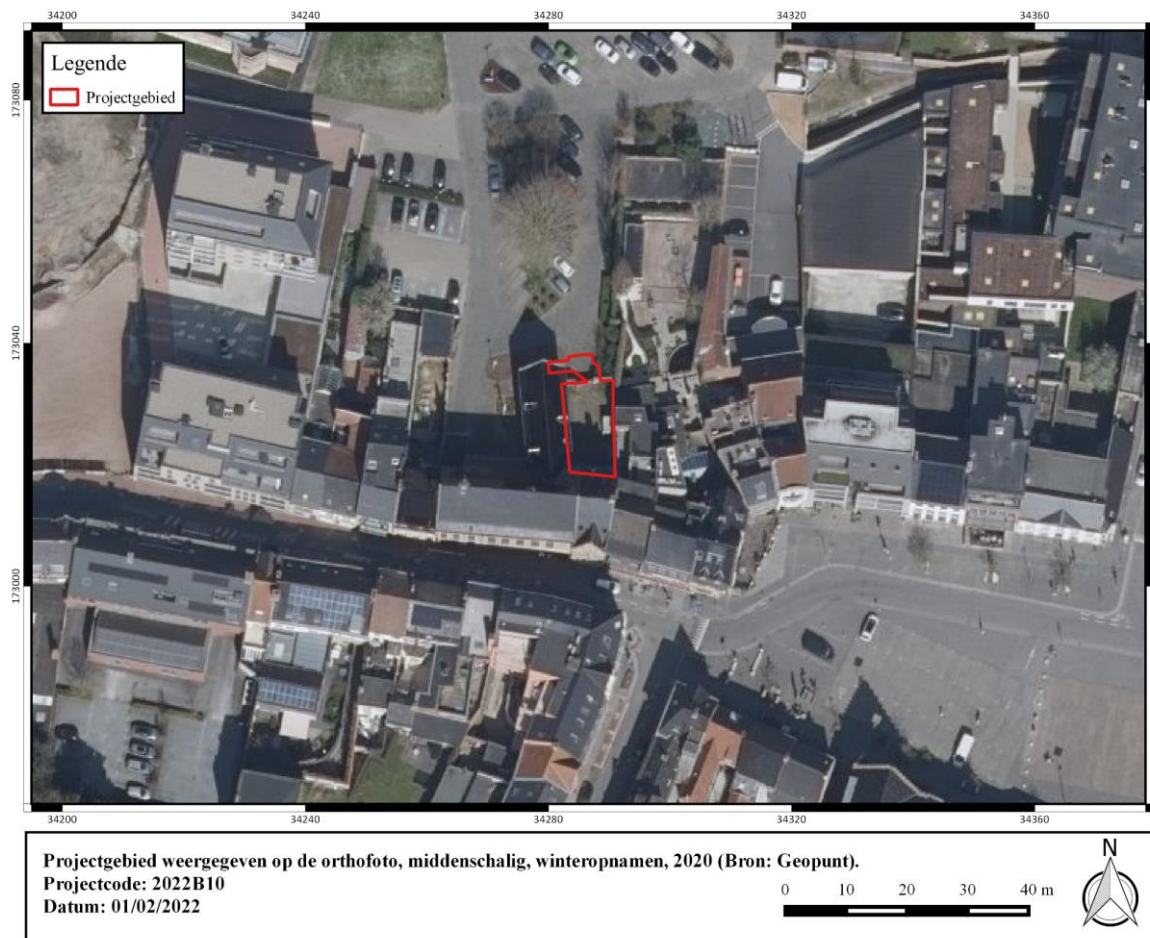
Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Introductie tot het projectgebied

1.4.1.1 Ruimtelijke situering

Het projectgebied is gelegen in Poperinge, in de provincie West-Vlaanderen. Poperinge is een stad gelegen in de Westhoek, aan de Poperingevaart. Poperinge grenst ten oosten aan Ieper, ten noorden aan Vleteren, ten westen aan Proven en Watou en ten zuiden aan Frankrijk, Westouter en Reningelst.

Het plangebied zelf sluit aan bij het zogenaamde ‘Gasthuis’ dat is beschermd als monument. De eerste vermelding van dit gasthuis dateert uit 1413. Het gasthuis grenst ten zuiden aan de Gasthuisstraat. De Grote Markt van Poperinge situeert zich enkele tientallen meters ten oosten.

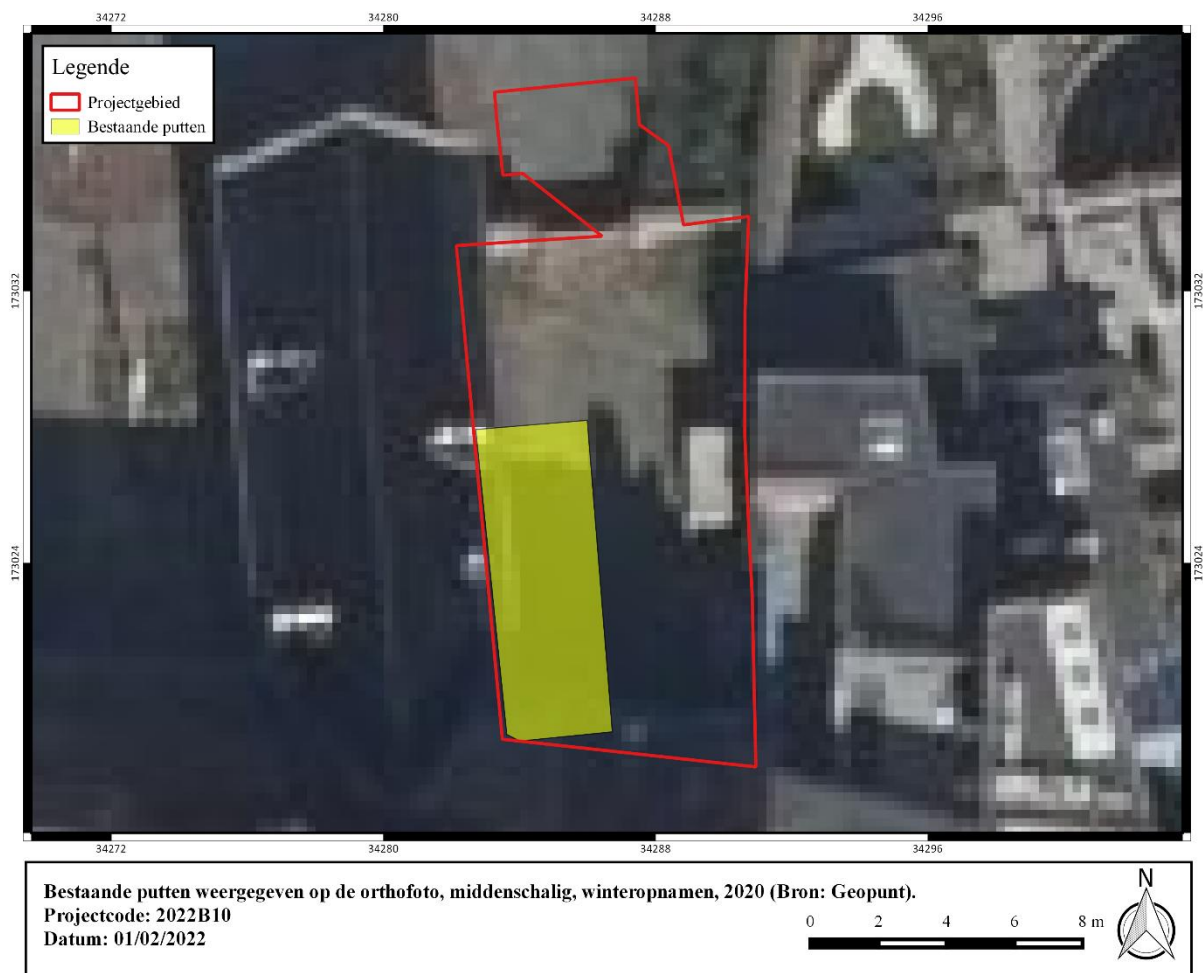

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Geplande werken

1.4.1.2.1 Bestaande toestand

De geplande werken zullen plaatsvinden ter hoogte van de koer van de Gasthuiskapel. De zone waar de werken worden voorzien is op heden volledig verhard in kasseien. Binnen de projectgrenzen situeren zich riolering en putten. Deze bestaande putten op basis van informatie van de opdrachtgever indicatief weergegeven op onderstaand plan, de oppervlakte bedraagt ca. 30 m². De omvang is echter onzeker.

Figuur 4: Bestaande putten weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

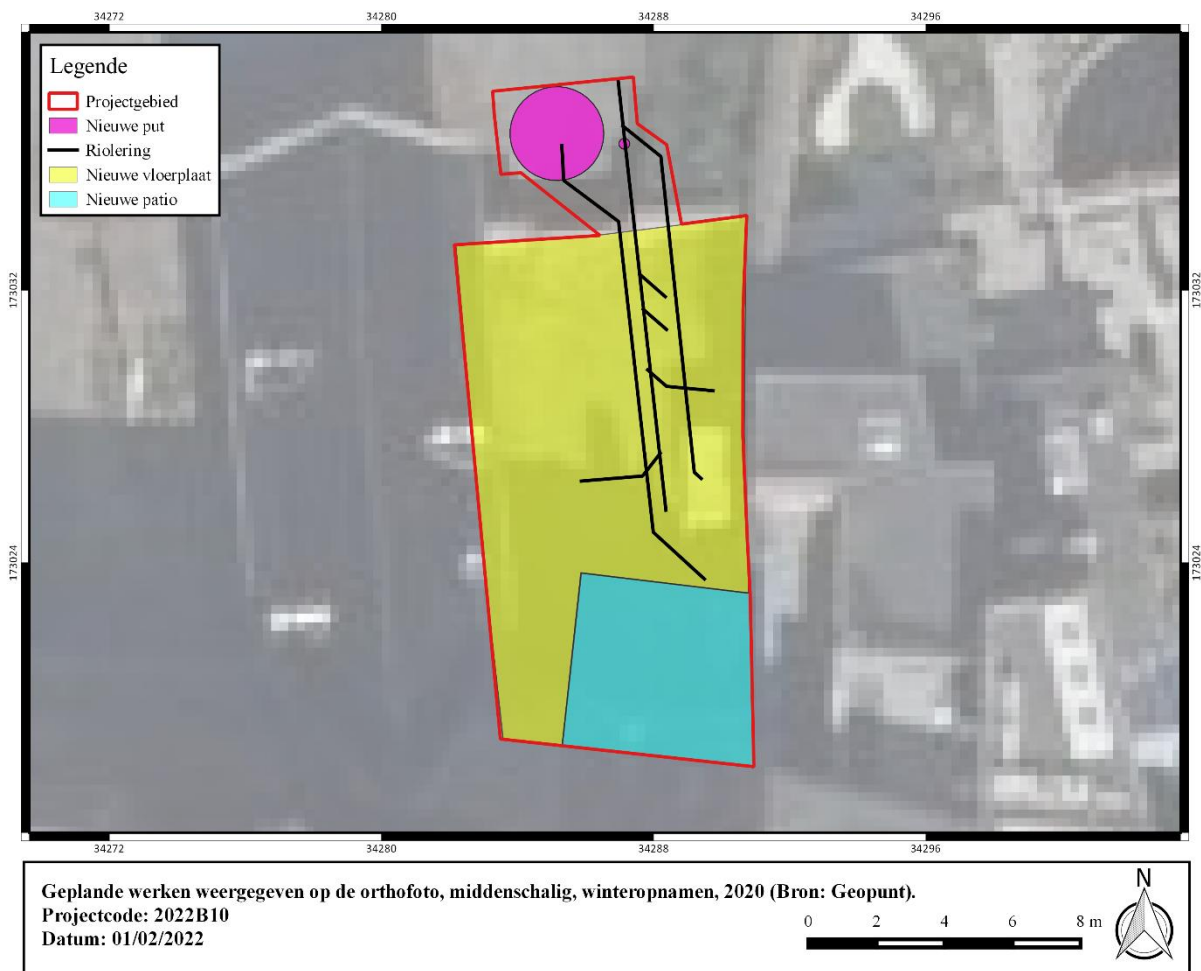
Figuur 5: Zone waar de geplande werken worden voorzien (bron: opdrachtgever).

1.4.1.2.2 Ontworpen toestand

De aanvraag omvat het bouwen van een nieuw sanitair blok bij de Gasthuiskapel. Het nieuwe gebouw wordt aan de achterzijde gebouwd, ter hoogte van de bestaande binnenkoer. De nieuwbouw wordt tegen de rechtergevel van het voormalig reftergebouw gebouwd en ter hoogte van de bestaande achtergevel van de kapittelzaal wordt een patio voorzien. De nieuwbouw voorziet in toiletten en een kleine keukeninrichting (opwarmkeuken) in functie van catering door derden. Er wordt ook een berging voorzien.

Concreet worden de volgende bodemingrepen voorzien:

- De realisatie van een nieuw sanitair gebouw over een oppervlakte van ca. 92 m². Dit gebouw wordt gefundeerd door middel van sleuffunderingen tot vorstvrije diepte (ca. 100 cm-mv) en een vloerplaat (ca. 50 cm-mv).
- De realisatie van een patio over een oppervlakte van ca. 26 m². Ook voor deze patio zal de bodemingreep ca. 50 cm-mv bedragen.
- Ten noorden van de nieuwbouw worden een regenwaterput voorzien. Deze wordt aangelegd tot op een diepte van ca. 2 m-mv en heeft een oppervlakte van ca. 6 m². Voor de nieuwe riolering wordt een sleuf uitgegraven van ca. 50 cm breed en 80 cm diep.

Figuur 6: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4.2 Fysisch geografische en geologische situatie

1.4.2.1 Landschappelijke situering

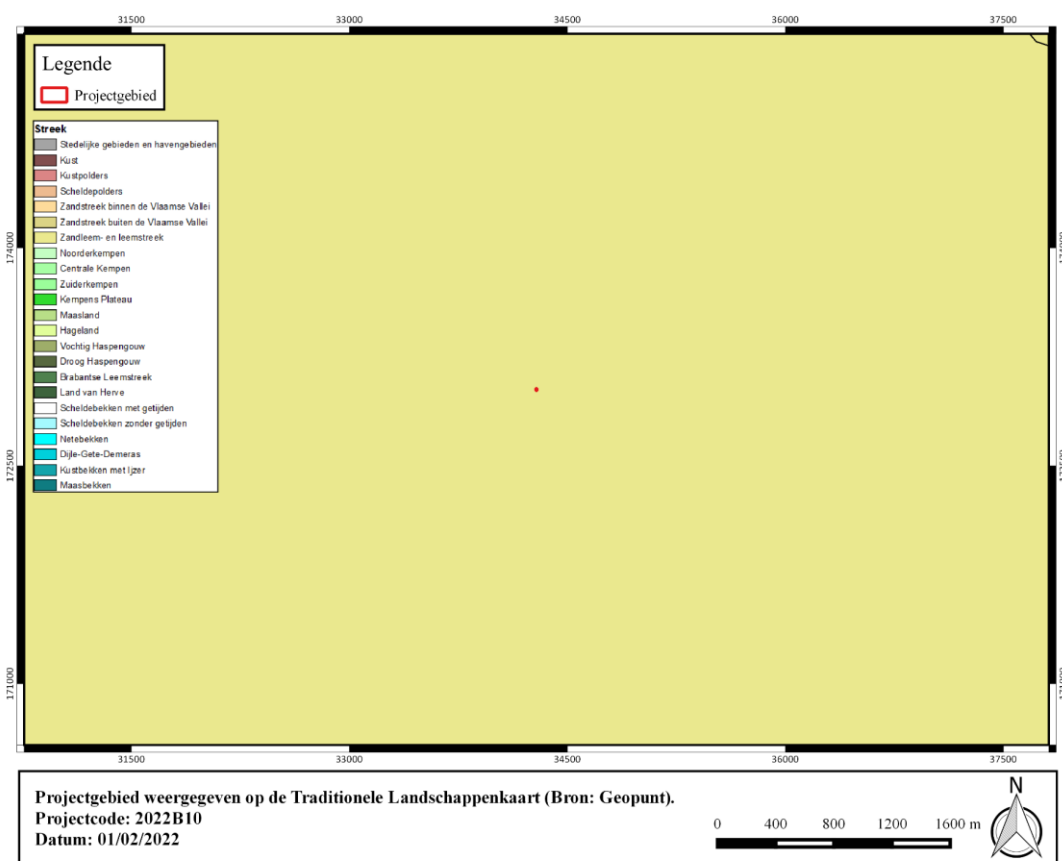
Het onderzoeksterrein is gelegen in de zandleem- en leemstreek.

Ten zuiden van Poperinge situeren zich de West-Vlaamse heuvels met onder andere de Vidaigneberg, de Rodeberg, de Scherpenberg, de Monteberg-Kemmelberg en de zuidelijke gelegen getuigenheuvel van Nieuwkerke. Ten noorden van deze getuigenheuvels komen steile hellingen voor met een overgangszone naar het laagland van Poperinge. Poperinge zelf situeert zich net ten westen van een uitloper van het West-Vlaamse Heuvelland, met onder andere de Catsberg als hoogste punt.

De afwatering in de omgeving van het plangebied gebeurt in essentie vanaf de West-Vlaamse heuvels in de richting van de lager gelegen gebieden ten noorden en oosten van Poperinge. De stad Poperinge situeert zich dan ook aan de samenloop van een aantal waterlopen, zoals de Poperingevaart, de Bommelaarsbeek en de Hipshoekbeek.

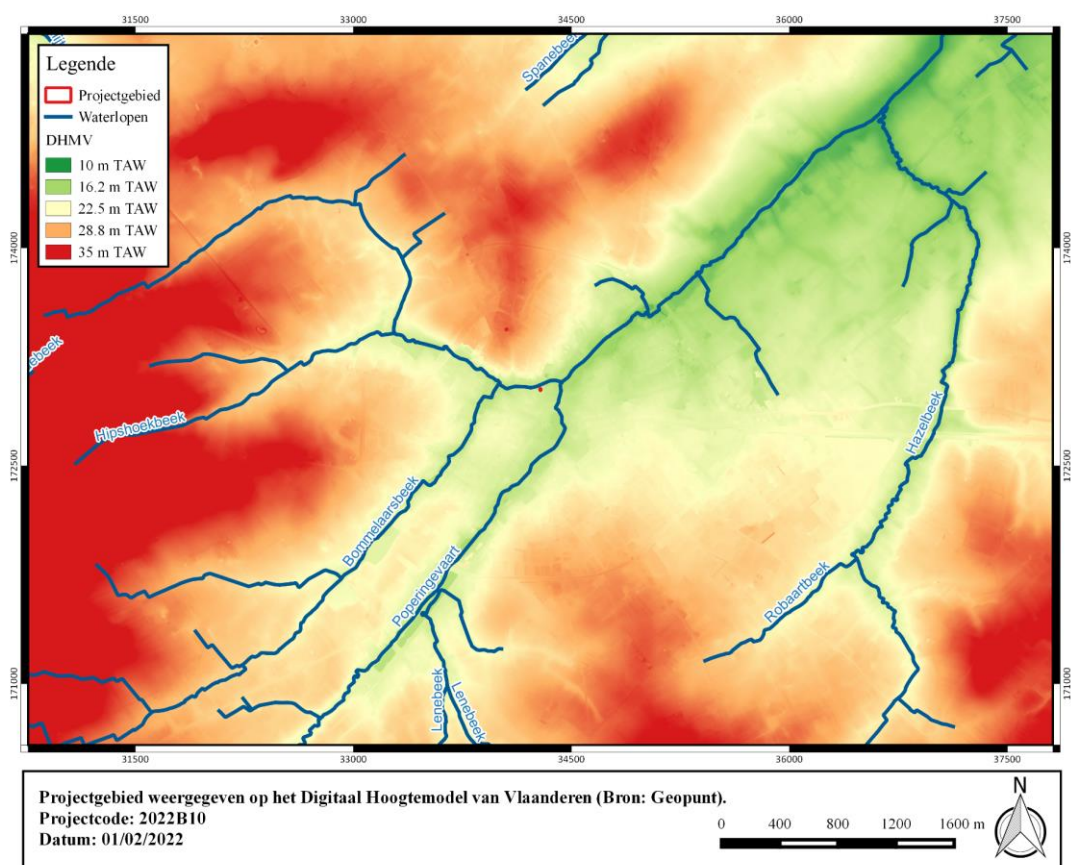
Het projectgebied zelf situeert zich binnen het alluvium van de Hipshoekbeek en ligt op een hoogteligging van ca. 18.8 – 19.2 m TAW. Het terrein heeft een licht stijgend verloop in noordelijke richting.

Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Ijzerbekken, deelbekken Hoppeland.

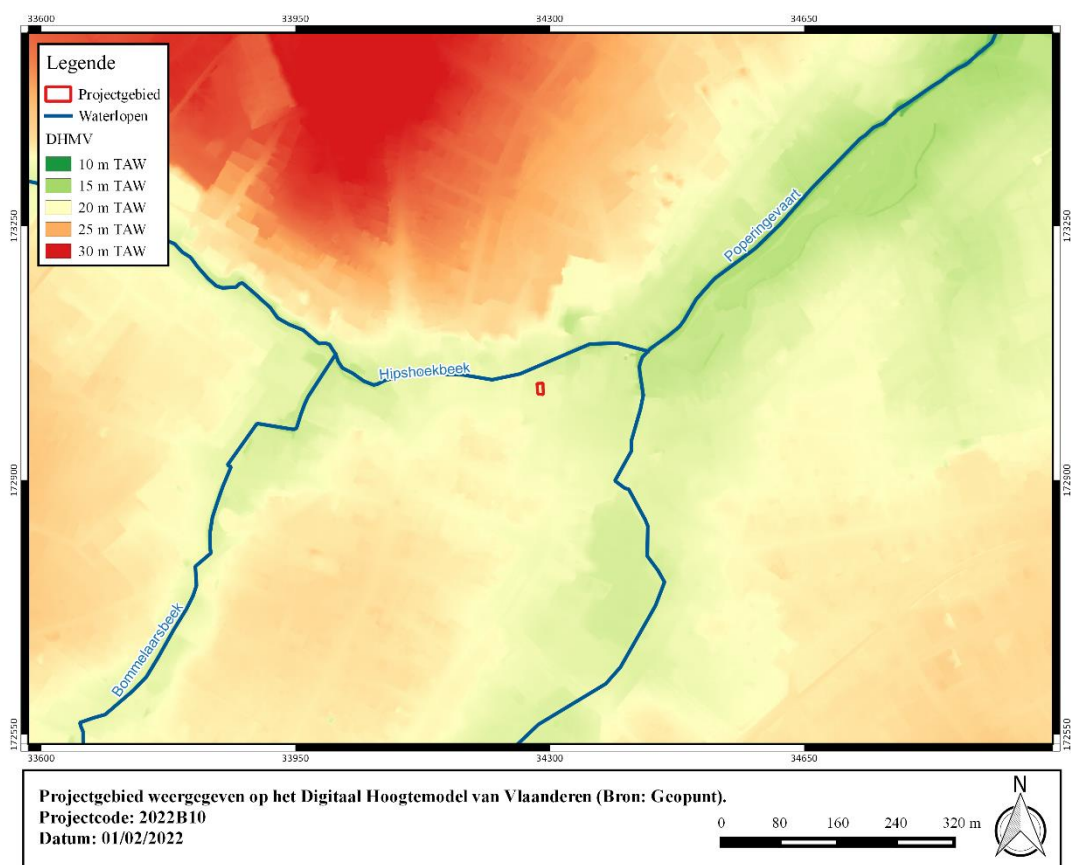

Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

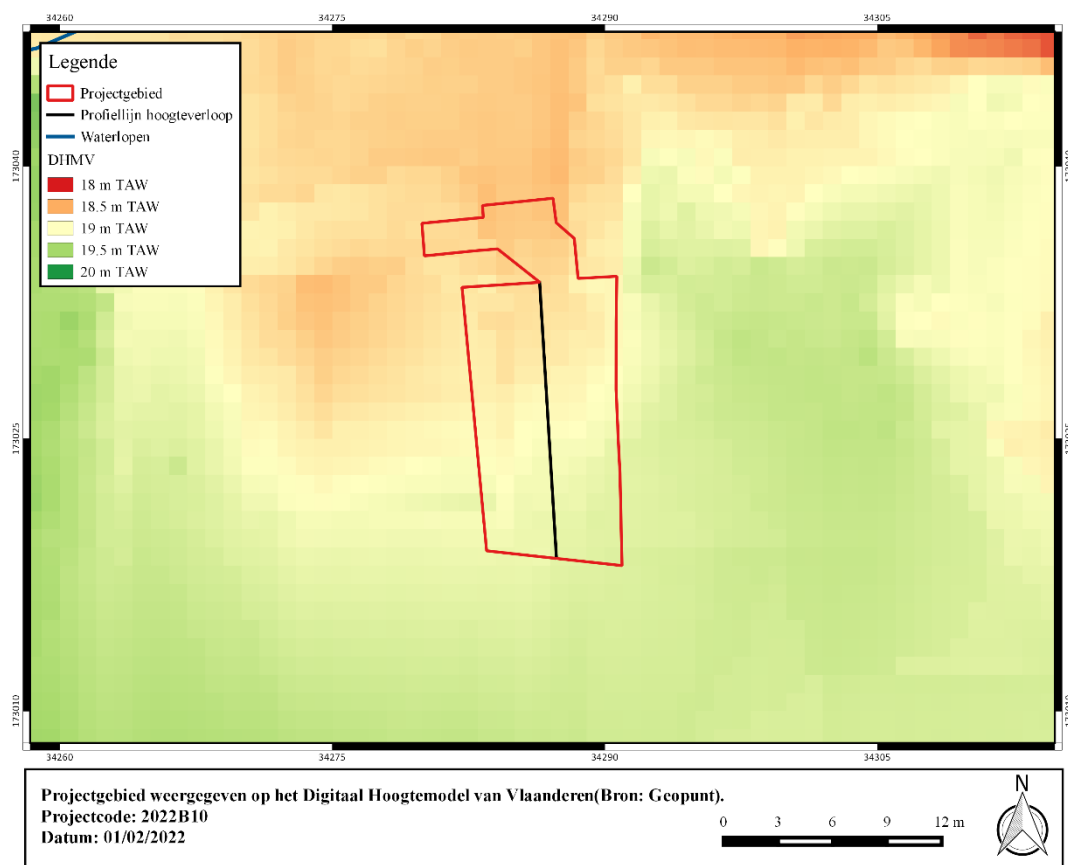

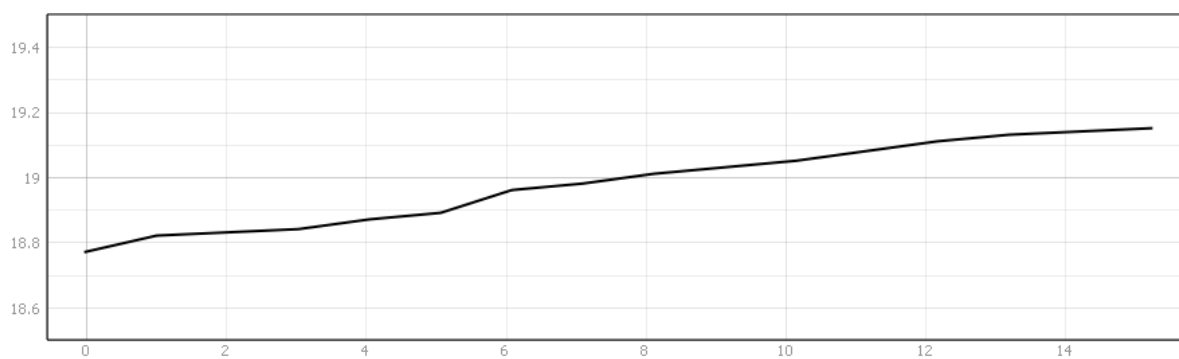
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

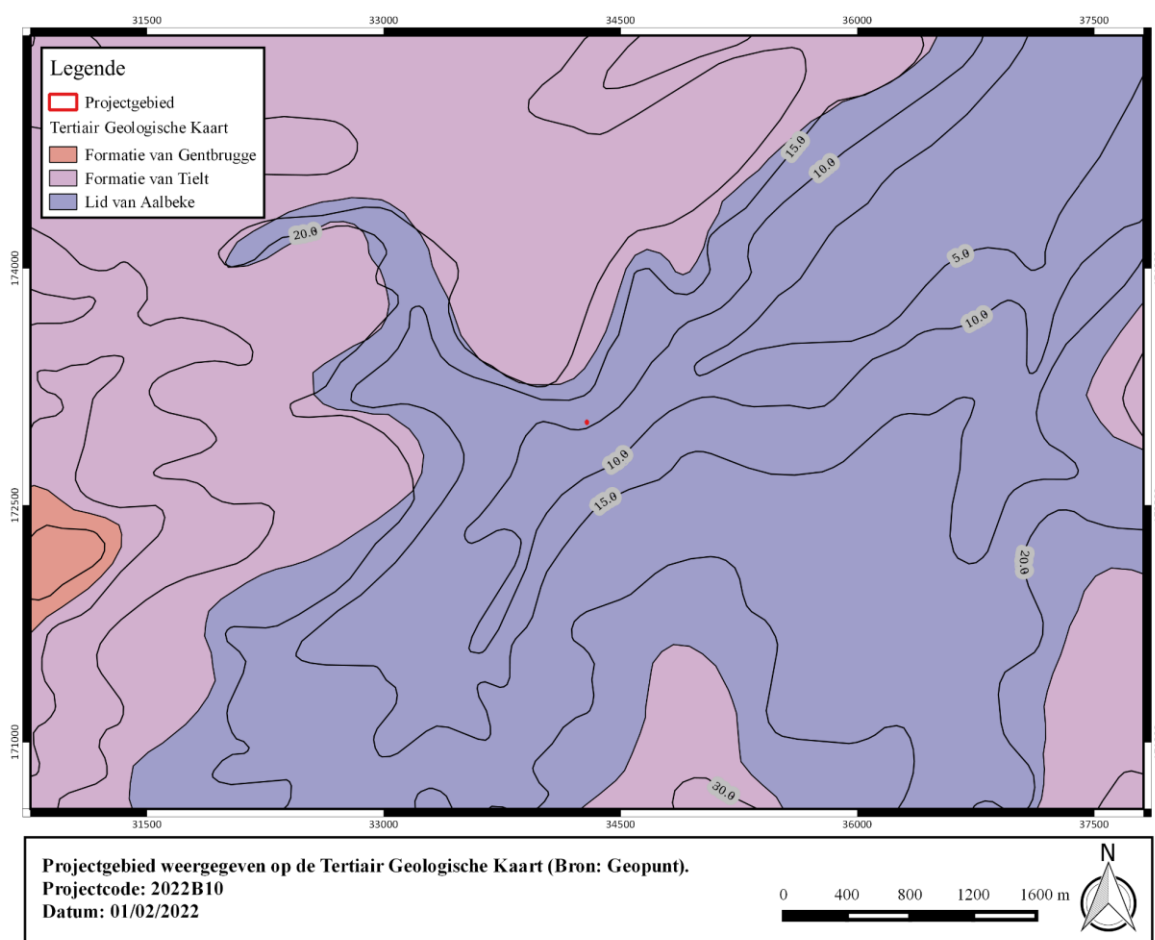

Figuur 11: Hoogteverloop, N-Z (Bron: Geopunt).

1.4.2.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Aalbeke (Formatie van Kortrijk)**. Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

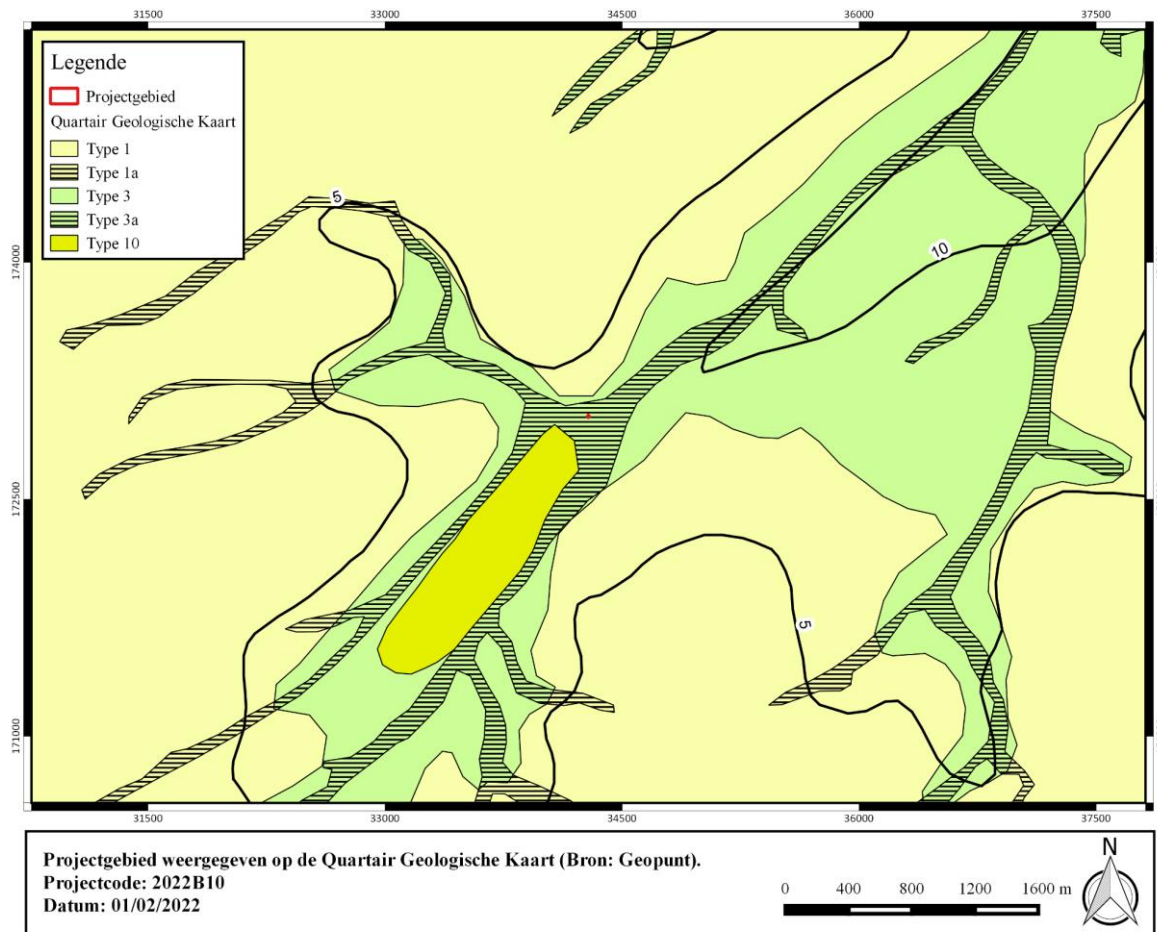
Het Lid van Aalbeke is een fijnsiltige homogene klei, afgezet in een rustig open-shelf milieu. Het manifesteert zich vaak als een grijze plastische klei die soms fossielen, zandsteenconcreties en laagjes grijs zand bevat. Deze klei wordt uitgebaat voor vervaardiging van bakstenen, dakpannen en siertegels.

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 3a**. Het bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. Binnen deze afzetting kunnen mogelijk hellingsafzettingen van het Quartair voorkomen. Lokaal kan deze eolische afzetting afwezig zijn. De top bestaat uit een fluviatiele afzetting (organochemisch en perimarien inclus) van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal.

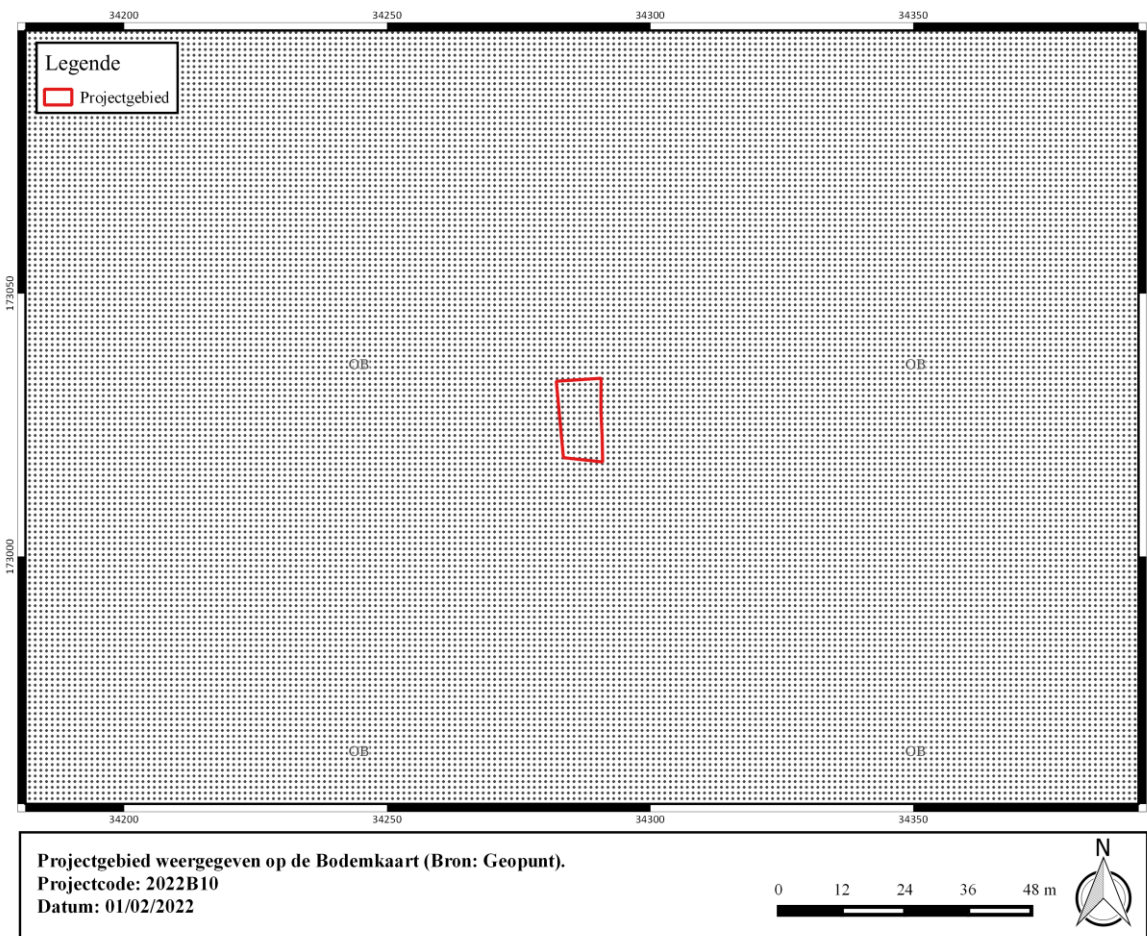

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2.4 Bodenvormingsprocessen

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.3 Historische en archeologische voorkennis

1.4.3.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Om de archeologische verwachting te kaderen wordt eerst dieper ingegaan op enkele recente archeologische onderzoeken in het centrum van Poperinge:

- Poperinge Burgemeester Bertenplein (CAI 210148): Er is een archeologische prospectie uitgevoerd naar aanleiding van de bouw van een nieuw schoolgebouw. Op het terrein (1061 m²) werden drie proefsleuven aangelegd. Het niveau van de natuurlijke bodem varieerde tussen 1,17 m-mv in sleuf 3 en 1,88 - 2,22 m-mv in sleuf 1. In totaal werden drie archeologische niveaus waargenomen, waarvan de oudste een vermoedelijk laatmiddeleeuwse leeflaag (12^e-13^e eeuw) betreft. Het tweede archeologische niveau bevatte restanten van pottenbakkersactiviteiten uit de 16de – 17de eeuw. Het eerste en meest recente, relevante archeologische niveau bevond zich tussen 0,10 en 0,42 m-mv. Het gaat om de bovenkant van een ophogingspakket, waarop pottenbakkersactiviteiten uit de 18de eeuw zijn vastgesteld. Echter de oudste pottenbakkersactiviteit die kon worden vastgesteld ging terug tot de 16de of begin van de 17de eeuw. Uit deze periode werden in elke sleuf pottenbakkerssporen teruggevonden. Verder werd in sleuf 2 ook een grote hoeveelheid pottenbakkersafval uit de 18de eeuw vastgesteld. Samen gaat het om vier grote contexten met productieafval van zowel gebruiksaardewerk als bouwmateriaal (tegels) die beiden op de site werden geproduceerd. Deze werden doorgaans gebakken in verschillende ovens, wat erop wijst dat ergens op de pottenbakkerssite minstens twee ovens aanwezig waren. Tenslotte wijzen resten van houten beschoeiing op de aanwezigheid van de Vleterbeeksingel (vermoedelijk 16^e eeuw). Sporen van kade-infrastructuur werden evenwel niet teruggevonden.¹

- Poperinge Grote Markt (CAI 151409): Ter hoogte van de Grote Markt is in 2010 en 2011 een opgraving uitgevoerd naar aanleiding van rioleringswerken en de heraanleg van de markt. De oudste aangetroffen sporen zijn afkomstig uit de prehistorie en de Romeinse periode. De oudste en meest overtuigende sporen van bebouwing werden aangetroffen in het noordwesten van de markt, namelijk een plattegrond van een 3-beukige woning gefundeerd met zware houten palen met dendrochronologische bewijzen voor houtbouw uit de 11de eeuw. Het archeologisch onderzoek schept een beeld waarin de huidige markt vanaf de 11de-12de eeuw tot de late 20ste eeuw een belangrijke evolutie doormaakte. Er kan een onderscheid gemaakt worden in een pre-13de-eeuwse fase (volle middeleeuwen), een laatmiddeleeuwse fase en een reeks verbouwingen en aanpassingen in de nieuwe en nieuwste tijden. Hoewel historisch gezien Poperinge marktrechten heeft vanaf 1187, lijkt het bodemarchief te suggereren dat er vóór de 14de eeuw op de huidige Grote Markt geen sprake was van een marktplein, maar eerder van een wegtracé van de huidige Gasthuisstraat richting de huidige Guido Gezellestraat, geflankeerd in het noorden en het zuiden door twee parallelle grachten. Aan de zuidzijde van de weg bevond zich in vóór het einde van de 14de eeuw een brede gracht die naar alle waarschijnlijkheid een beschermende functie had voor het proosdijdom of de eerste kern van het huidige Poperinge. Na het vullen van de gracht verrijst in het zuiden en vrij centraal op het huidige marktplein een groot gebouw in ijzerzandsteen, de lakenhalle. Tenslotte dient ook nog vermeld te worden dat verschillende menselijke begravingen aangetroffen werden.²

- Poperinge Veurnestraat (CAI 219659): In 2013 vond een opgraving plaats ter hoogte van de Veurnestraat in het kader van de geplande bouw van dienstencentrum 'De Bres' door het

¹ Heyvaert B. 2014: Archeologische prospectie Poperinge Burg. Bertenplein (prov. West-Vlaanderen), Rapport Monument Vandekerckhove 2014/17, Ingelmunster.

² Trommelmans R., Bracke M., Wyns G. 2014: Archeologische opgraving Poperinge Grote Markt (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport, Monument Vandekerckhove rapport 2014/24, Ingelmunster

77078	Opgraving (1984); NK: 15 meter Vroege middeleeuwen: Scherven van het Paffrath-type (vroegmiddeleeuws) Late middeleeuwen: resten van een brand: verbrand huttenleem met sporen van gekapt stro en vlechthout, door hitte vervormde daktegels en gesinteld gebruiks aardewerk Middeleeuwen: groot exemplaar van een vuurtest, rode scherf; kleine grape, rode scherf, hoogglanzend loodglazuur op binnen- en buitenzijde; fragmentaire bovenkant van een kookgrape, rode scherf, loodglazuur op binnenzijde; fragmentaire kookpot met steel; fragment van bovenkant van een grote grape; fragment van een schotel; hengselpot; halsfragment van een kruik met ooraanzet (steengoed Raeren); buikfragment van een kruik (steengoed Raeren) - parfumesje, wit glas, versierd met getoste ribben - schaalje (tin, gegoten); kommetje (geel koper, geslagen en gesneden), kookketel (geel koper, geslagen en gesneden) 16de eeuw: waterput - 1 m diameter, samengesteld uit gele bakstenen en aangetroffen op een diepte van ca 1,70 tot 2,90 m. In de put werd aardewerk, glas en metaal gevonden (het gaat om luxe-producten). – tafelwaar, glas en metaal in de waterput Bron: Adriaen, J., Denaegel, J. e.a. 1990, Poperinge Ondersteboven. Archeologische vondsten van de prehistorie tot de 19e eeuw. Tentoonstelling van 4 augustus tot 9 september 1990. Katalogus
151409	Opgraving (2010); NK: 15 meter Steentijd: greppel/gracht van ca. 75cm breed waarin 2 silexvondsten werden gedaan (mog. Één laatneolithische schrabber) Romeinse tijd: één scherf terra sigillata Volle middeleeuwen: paalsporen en kuilen, waarbij een viertal clusters van sporen te onderscheiden zijn. Deze zouden deel kunnen uitmaken van een rechthoekige structuur (resten van houten woningen), deze stonden naast een weg met twee afwateringsgrachten – afvalkuilen - enkele grote kuilen die mogelijk wijzen op artisanale activiteit - een brede, waarschijnlijk natuurlijke, beek voor afwatering, maar kan ook een verdedigingsfunctie gehad hebben met heel veel materiaal uit het einde van de 13de eeuw (scherfen, munten, dobbelstenen, leer, schop, lanspunt) - wegtracé dat te volgen was van de Gasthuisstraat naar de Guido Gezellestraat, geflankeerd in het noorden en het zuiden door 2 parallelle grachten - Oost-west verlopende gracht, waarschijnlijk gelijktijdig met het wegtracé - Verschillende sporen die mogelijk een plattegrond vormen van een driebeukig gebouw met zware houten palen. Datering is gebaseerd op dendrochronologie – grafstructuren – resten van een lakenhal - begravingen in grafveld ten oosten van de Sint-Bertinuskerk Late middeleeuwen: begravingen in grafveld ten oosten van de Sint-Bertinuskerk. 16e eeuw: aardewerk

	Nieuwe tijd: sporen van een afgebroken gebouwblok (kelders, vloer- en kasseiniveau, funderingen en restanten van pottenbakkersoven) - Resten van de vroegere Pastorie bij het Vroonhof - begravingen in grafveld ten oosten van de Sint-Bertinuskerk 20e eeuw: schuilplaats WO I Bron: Trommelmans R., Bracke M., Wyns G. 2014: Archeologische opgraving Poperinge Grote Markt (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport, Monument Vandekerckhove rapport 2014/24, Ingelmunster.
163478	Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter Late middeleeuwen: afvalpakketten met aardewerk 17de eeuw: kuil met ambachtelijk afval Nieuwe tijd: stenen kaaimuur 19de eeuw: nieuwe achterbouw na nivellering terrein Bron: Heyvaert B. 2013: Archeologische prospectie Poperinge Veurnestraat (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport, Monument Vandekerckhove Afdeling Archeologie rapport 2013.4, Ingelmunster

II. Archeologische indicatoren

Toevalsvondst

77071	Toevalsvondst (1974); NK: 15 meter Late middeleeuwen: drie vloertegels (aardewerk, rode scherf), met een geometrische voorstelling; een vloertegel (aardewerk, rode scherf) met mensenhoofd (uniek in Vlaanderen, motief dat vooral in Artesië voorkomt) 17de eeuw: kamerpot met oor, rode scherf, loodglazuur op binnen- en buitenzijde
77076	Toevalsvondst (1939); NK: 15 meter Onbepaald: ronde bodem van een mortier in natuursteen
77077	Toevalsvondst (1948); NK: 15 meter Late middeleeuwen: kan, rode scherf, strooiselglazuur; kan, rode scherf, ongeglazuurd
77081	Toevalsvondst; NK: 15 meter Late middeleeuwen: aardewerk
77082	Toevalsvondst; NK: 15 meter

	17e eeuw: aardewerk
--	---------------------

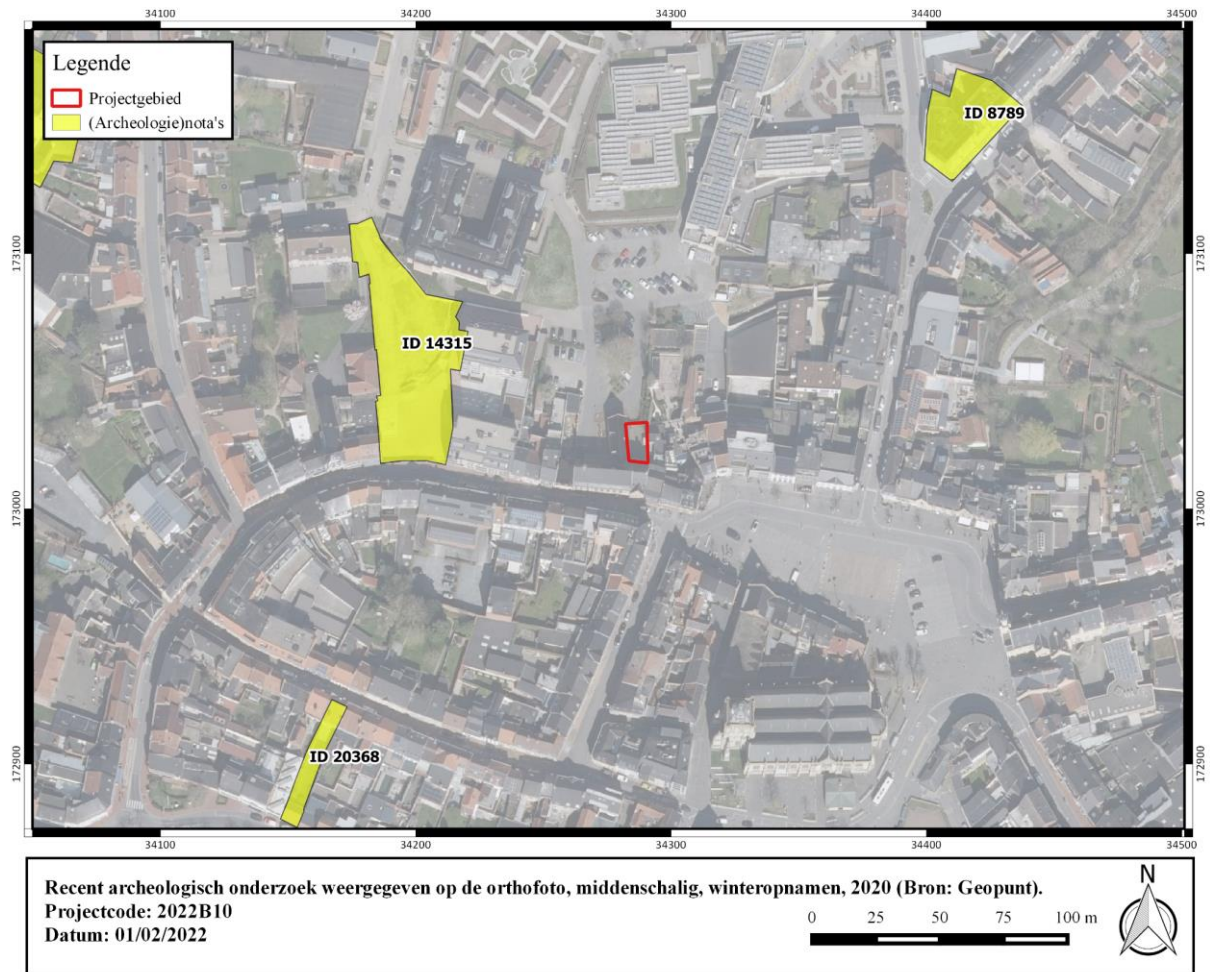
Onbepaald

77000	Onbepaald; NK: 15 meter Midden-Romeinse tijd: munt van keizer Hadrianus Late middeleeuwen: aardewerk - bodem van een kruik in reducerend gebakken aardewerk; halsfragment van een oor in reducerend gebakken aardewerk; wandscherf van een teil in reducerend gebakken aardewerk Nieuwste tijd: twee dominosteentjes, ivoor op zwart hout
77016	Onbepaald; NK: 15 meter Late middeleeuwen: aardewerk
77054	Onbepaald; NK: 15 meter Romeinse tijd: fragment van een pot Late middeleeuwen: aardewerk
77055	Onbepaald Late middeleeuwen: kan 16e eeuw: kruik met oor, Langerwehe steengoed, bierkruik, Raren steengoed
77057	Onbepaald; NK: 15 meter Late middeleeuwen: aardewerk 16e eeuw: aardewerk
77064	Onbepaald Late middeleeuwen: aardewerk
77065	Onbepaald; NK: 15 meter Late middeleeuwen: aardewerk
77066	Onbepaald Late middeleeuwen: randscherf van een kom
77067	Onbepaald; NK: 15 meter

	Late middeleeuwen: fragmentaire braadpan, rode scherf, bruin loodglazuur op buiten- en binnenzijde, schenklip
77075	Onbepaald; NK: 15 meter Late middeleeuwen: afvoerbuis in aardewerk
77079	Onbepaald; NK: 15 meter 16de eeuw: metaal – fragment van een dolk (ijzer, gesmeed)
77083	Onbepaald; NK: 15 meter Late middeleeuwen: aardewerk
77091	Onbepaald; NK: 15 meter 17de eeuw: kruik (steengoed, Raeren)
77092	Onbepaald; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: aardewerk 19de eeuw: aardewerk

Recent archeologisch onderzoek

Figuur 16: Recent archeologisch onderzoek weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

ID 14315 Poperinge Gasthuisstraat – PIB 2020

De oudste menselijke aanwezigheid op het onderzoeksterrein moet in de volle middeleeuwen gesitueerd worden, meer bepaald in de 12 e eeuw. Deze oudste occupatiefase werd gekenmerkt door een herinrichting van het – tot dan mogelijk erg nat en moerassig – landschap. De ingrepen lijken alle te kaderen binnen een poging het waterzieke terrein meer leef- en bewoonbaar te maken. Een gracht die reeds werd aangetroffen bij de opgraving op het naastgelegen terrein lijkt door te lopen op het onderzoeksgebied. Na die eerste semi-urbane gebruiksfase, werd het terrein voor een tweede maal grootschalig heringericht in de 14e eeuw. Deze herinrichting bestond in eerste instantie uit de demping van het greppelsysteem en een ophoging van het terrein. Deze stond in functie van het bouwrijp maken van de bodem. Het is immers na deze ophoging dat een eerste structurele bebouwing op het terrein ontstond. Andere sporen die mogelijk behoren tot deze fase zijn de houten kuip (ambachtelijke zone) en verschillende aangetroffen lagen over het terrein. De sporen uit deze fase bevinden zich op een diepte van 16,35 m TAW – 17,31 m TAW. Een derde fase vangt aan vanaf de 15e – 16e eeuw. Er worden al meer vondsten gedaan, wat een toewijzing vergemakkelijkt. Hiertoe behoren de meeste structuren die zijn aangetroffen, in de vorm van muren en vloeren. De 15e en 16e eeuw werden gekenmerkt door een periode van stabiliteit en continuïteit. In het proefputten onderzoek bemerken we ook de verdere ontwikkeling van bebouwing, ambachtelijke zones en gronden die reeds voorheen in gebruik waren. De sporen worden aangetroffen op een diepte van 16,88 m

TAW – 18,03 m TAW. Zichtbaar op het maaiveld of net iets eronder zijn de restanten uit de Nieuwe en Nieuwste tijd. Het terrein werd intens bebouwd in de periode na de 16e eeuw. De sporen bevinden zich duidelijk bovenaan in de stratigrafie. Vaak betreft het muurwerk en fundering van de gebouwen (daterend in 19e – 20e eeuw) die recent werden gesloopt voor de herontwikkeling. Kenmerkend voor deze fase zijn industrieel vervaardigde baksteen, beton en ander recent bouw materiaal. De sporen werden aangetroffen op een niveau tussen 17,43 m TAW – 19,17 m TAW. Er werd een opgraving geadviseerd. Deze is op heden in uitvoering.

ID 20368 Poperinge Priesterstraat 13 – PIB 2019

Het proefputtenonderzoek heeft aangetoond dat binnen het plangebied archeologische sporen vanaf de late middeleeuwen (in het noorden) en recenter (in het zuiden) aanwezig zijn. In het zuiden werd de verwachte Hondsgracht wel degelijk aangetroffen in de vorm van enkele actieve grachtlagen en enkele dempingslagen die gerelateerd zijn aan het bouwrijp maken van het terrein. Hierboven werden na demping enkele bouwstructuren uit de late 18e eeuw en jongere perioden opgetrokken. In het noorden van het terrein (werkput 1) werd enerzijds een vloerniveau van een jongere bouw fase aangesneden (19e eeuw) en anderzijds enkele kuilen met (huishoud)afval die in de late middeleeuwen gedateerd kunnen worden. Deze kuilen zijn te relateren aan afvalkuilen en achtererfphenomenen uit de late middeleeuwen.

ID 8789 Poperinge Veurnsestraat – PIB 2018

Tijdens het proefputtenonderzoek, uitgevoerd in het kader van bijhorende nota, werden hoofdzakelijk laatmiddeleeuwse sporen aangetroffen. Zo werd in het zuiden van het plangebied een greppel aangesneden uit deze periode en in het westen werd een laatmiddeleeuwse tonwaterput blootgelegd. Verder werden nog een aantal laatmiddeleeuwse kuilen en een paalkuil gedocumenteerd. In het noorden van het plangebied werden de restanten van een recente bakstenen vloer bloot gelegd. Ook de insteek van deze vloer kon geregistreerd worden. De sporen waren te gering om een opgraving te motiveren.

1.4.3.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Opgravingen in en rond Stad Poperinge wijzen op een quasi continue bewoning van het gebied sinds het neolithicum. Zo werden bij een opgravingscampagne op de Grote Markt in een gracht twee silexvondsten gedaan, waaronder een laatneolithische schrabber. In de Casselstraat en de Gasthuisstraat werd een verhard wegtracé uit de Romeinse tijd vastgesteld, vermoedelijk teruggaand op de weg van Cassel naar Aardenburg. Deze ligging aan een Romeinse weg doet vermoeden dat de stad teruggaat op een vroeg-Romeinse nederzetting. Bij de opgravingscampagne op de Grote Markt werd tevens ook een scherp terra sigillata aangetroffen.

De eerste vermelding van Poperinge dateert uit 987 in een document dat de bezittingen omschrijft van de Sint-Bernardusabdij uit Saint-Omer. Vermoedelijk behoorde Poperinge reeds vanaf de 8ste eeuw tot het bezit van de Sint-Bernardusabdij. Vermoedelijk situeert de oudste kern van Poperinge zich ingesloten binnen de driehoek 'Hondstraat', 'Bommelaarsbeek' en 'Vleterbeek'. Binnen deze oudste kern lag de Sint-Bertinuskerk en was de proosdij gelegen van de Sint-Bertinusabdij van Sint-Omaars. Vanaf het einde van de 11de eeuw profiteert Poperinge van de economische bloei van het graafschap Vlaanderen. De hoofdrol is hierbij weggelegd voor de textielnijverheid. De stad krijgt stads- en marktrechten in respectievelijk 1147 en 1187. Bij de eerder vermelde opgravingscampagne op de Grote Markt werden een ruim aantal volmiddeleeuwse sporen vastgestelde, waaronder een mogelijk restant van een lakenhalle. Door het succes van de textielnijverheid blijft het inwonersaantal van de stad groeien, wat resulteert in een stadsuitbreiding in de 13de eeuw. De parochies Sint-Jan en Onze-Lieve-Vrouw worden opgericht aan de belangrijkste uitvalswegen richting Ieper en richting Sint-Omaars. Door de toename van de bewoning aan de uitvalswegen richting Veurne, Mesen, Belle en Sint-Winoksbergen ontstaat er een stervormig uitgewerkt bevolkingspatroon. De stad is tevens nooit versterkt. Als reactie op de economische crisis in de 14de eeuw onderneemt de abdij pogingen om de stad nieuwe economische impulsen te geven. De Vleterbeek wordt bevaarbaar gemaakt vanaf de IJzer tot het centrum van de stad, wat leidt tot het ontstaan van een handelszone aan de Vleterbeek en de Poperingevaart. Poperinge ondergaat heel wat verwoestingen en belegeringen in de 15de en 16de eeuw, waardoor in economisch opzicht de stad steeds meer naar de achtergrond verdwijnt. De economische markt van Poperinge wordt vanaf nu gedomineerd door de hopteelt en de bierbrouwerij. De stad kent een heropleving vanaf 1713, onder het Oostenrijkse bewind. In de 19de eeuw blijft de economische bedrijvigheid overwegend agrarisch. De traditionele tabaks- en hopsteelt vormen de belangrijkste componenten. Andere belangrijke industrieën zijn pottenbakken, kant-, leder-, confectie- en houtnijverheid.

Gedurende WO I fungeert Poperinge als de zetel van de geallieerde troepen die aan de strijd rondom Ieper deelnemen. Er wordt een soldatenclub opgericht in de Gasthuisstraat, het 'Talbot House'. Rondom de stad werd de Switch Road aangelegd ter bevordering van troepen- en materiaalvoer naar het front. Door de ligging buiten het frontgebied kent Poperinge beperkte oorlogsschade.⁴

⁴ Inventaris Onroerend Erfgoed

1.4.3.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

Zeer relevant voor het huidige projectgebied is een onderzoek dat is uitgevoerd iets verder ten westen. Op basis van het onderzoek kon aangetoond worden dat de oudste menselijke aanwezigheid van het terrein te situeren is in de 12^e eeuw. Vooraf was het terrein mogelijk te nat en moerassig. De ingrepen lijken te kaderen binnen een poging het waterzieke terrein leef- en bewoonbaar te maken. Na die eerste semi-urbane gebruiksfase, werd het terrein voor een tweede maal grootschalig heringericht in de 14^e eeuw. Deze herinrichting bestond in eerste instantie uit de demping van het greppelsysteem en een ophoging van het terrein.

Het projectgebied sluit aan bij het zogenaamde Gasthuis. Oorspronkelijk was dit een passantenliedengasthuis onder leiding van kloosterzusters, dat bedoeld was voor de opvang van noodbehoeftigen en vreemdelingen. Later kwam hier ook ziekenzorg bij. De eerste vermelding van het gasthuis is in 1413. In deze periode was het terrein dus reeds bouwrijp gemaakt. Een oudere fase uit de 14^e of zelfs de 12^e en 13^e eeuw is niet uit te sluiten. Het huidige uitzicht dateert voornamelijk uit de 17^e en 18^e eeuw, met aanpassingen uit de 19^e en 20^e eeuw.

Op het plan van Deventer uit ca. 1560 is het Gasthuis met de kapel duidelijk waar te nemen. Het plangebied sluit vermoedelijk aan bij deze kapel. Er kan niet bepaald worden met welk element van het Gasthuis het huidige projectgebied samenvalt. Op het panoramisch zich op Poperinge uit Sanderus' *Flandria Illustrata* blijkt duidelijk de omvang van de kapel. Op de Ferrariskaart en de 19^e-eeuwse cartografische bronnen is het plangebied niet bebouwd en grenst het terrein aan het Gasthuis.

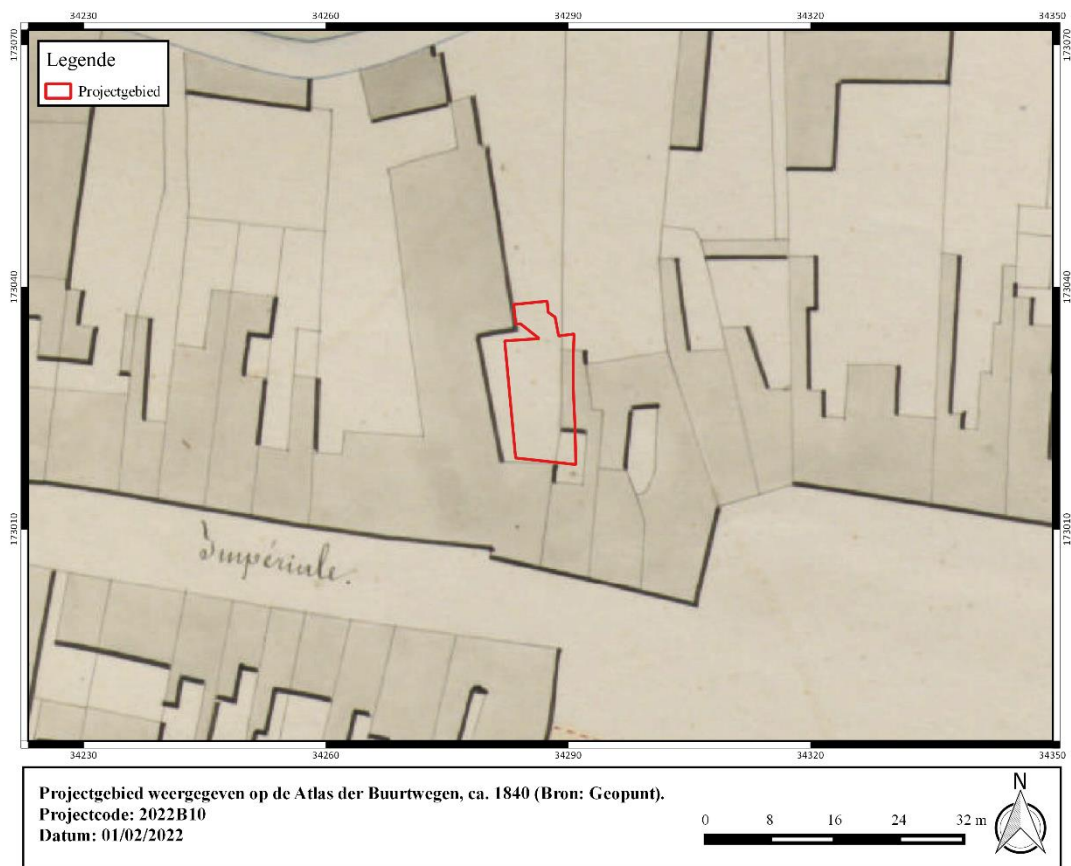
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op het plan van Deventer, ca. 1560 (Bron: NGI Cartesius).

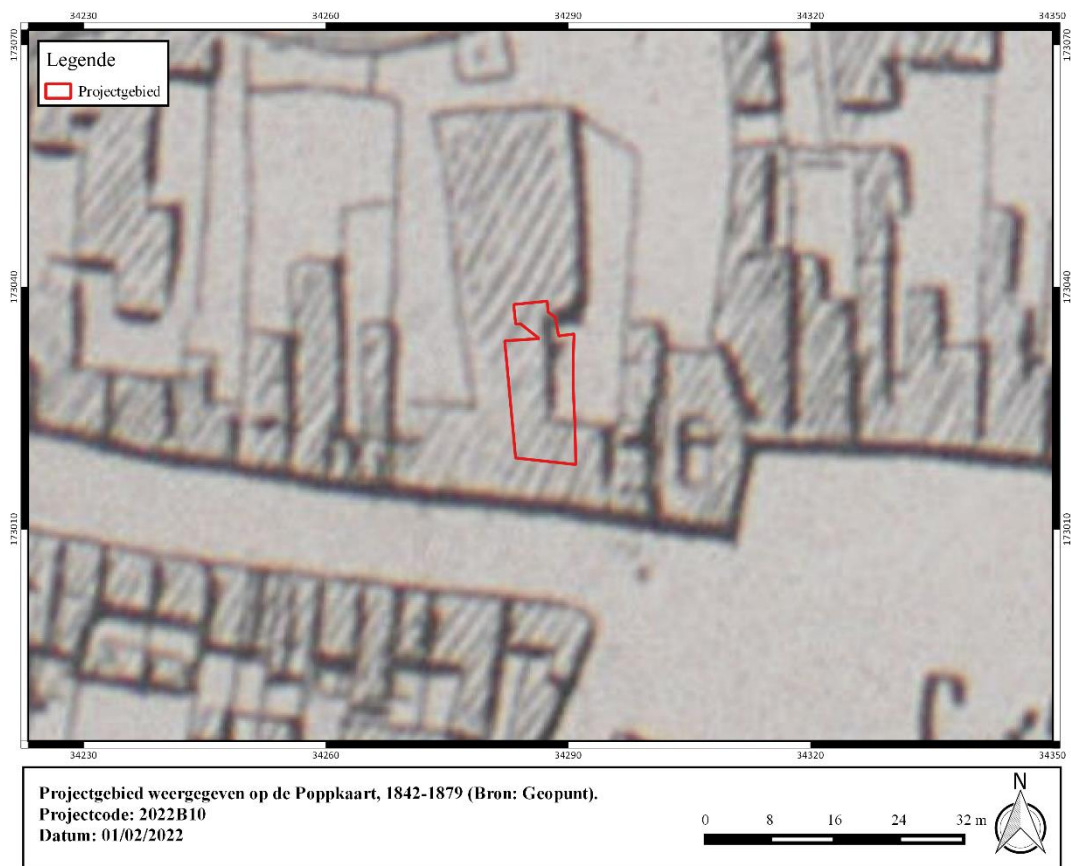
Figuur 18: Detail uit oud panoramisch zicht op Poperinge door J. Blaeu, afgebeeld in Sanderus' Flandria Illustrata (Bron: Universiteitsbibliotheek Gent).

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

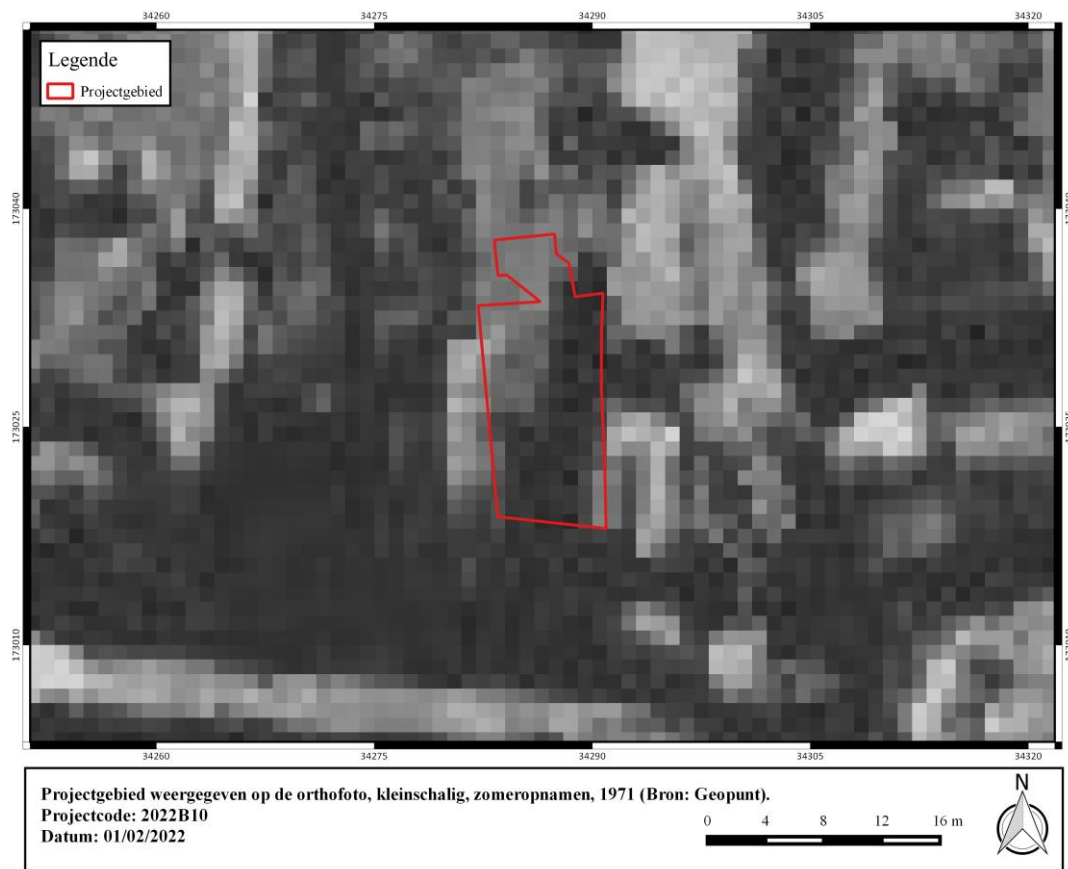
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

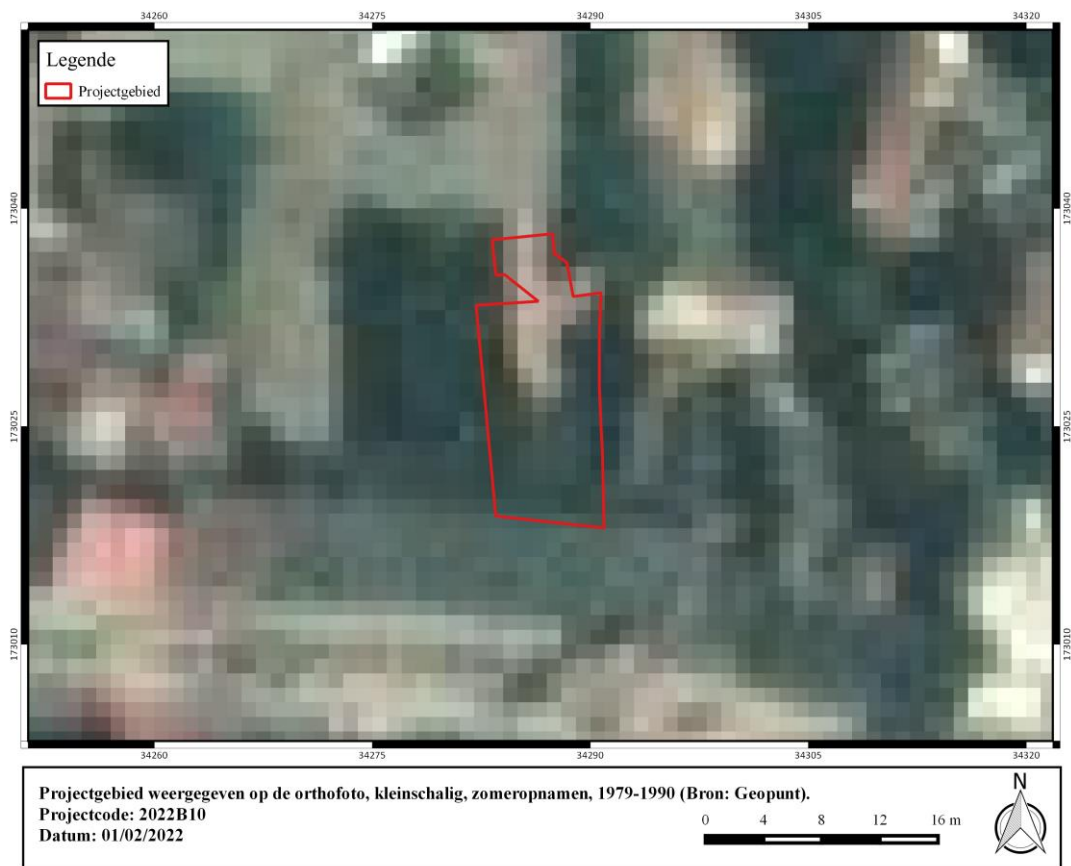
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.3.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een beperkte evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. Reeds op de oudste luchtopname is de huidige toestand waar te nemen. Het terrein is op heden onbebouwd en met kasseien verhard.

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de bouw van een nieuw sanitair blok bij de Gasthuiskapel. Het nieuwe gebouw wordt aan de achterzijde gebouwd, ter hoogte van de bestaande binnenkoer. De geplande werken omvatten de realisatie van het nieuw sanitair gebouw, een patio, twee nieuwe putten en nieuwe riolering. De zone waar de geplande werken worden voorzien, is momenteel verhard met kasseien. Er zijn reeds rioleringen en putten aanwezig. De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 138 m².

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Poperinge. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt.

Fysisch-geografisch is het projectgebied gelegen in het alluvium van de Hipoeksbeek. Zeer relevant voor het huidig projectgebied is een onderzoek dat is uitgevoerd iets verder ten westen. Op basis van het onderzoek kon aangetoond worden dat de oudste menselijke aanwezigheid van het terrein te situeren is in de 12e eeuw. Vooraf was het terrein mogelijk te nat en moerassig. De ingrepen lijken te kaderen binnen een poging het waterzieke terrein leef- en bewoonbaar te maken. Na die eerste semi-urbane gebruiksfase, werd het terrein voor een tweede maal grootschalig heringericht in de 14e eeuw. Deze herinrichting bestond in eerste instantie uit de demping van het greppelsysteem en een ophoging van het terrein. Ook de opgraving aan de Grote Markt toonde aan dat er reeds bewoning aanwezig was vanaf de volle middeleeuwen.

Het projectgebied sluit aan bij het zogenaamde Gasthuis. Oorspronkelijk was dit een passantenliedengasthuis onder leiding van kloosterzusters, dat bedoeld was voor de opvang van noodbehoeftigen en vreemdelingen. Later kwam hier ook ziekenzorg bij. De eerste vermelding van het gasthuis is in 1413. In deze periode was het terrein dus reeds bouwrijp gemaakt. Een oudere fase uit de 14^e of zelfs de 12^e en 13^e eeuw is niet uit te sluiten. Het huidig uitzicht dateert voornamelijk uit de 17^e en 18^e eeuw, met aanpassingen uit de 19^e en 20^e eeuw.

Op het plan van Deventer uit ca. 1560 is het Gasthuis met de kapel duidelijk waar te nemen. Het plangebied sluit vermoedelijk aan bij deze kapel. Er kan niet bepaald worden met welk element van het Gasthuis het huidige projectgebied samenvalt. Op het panoramisch zich op Poperinge uit Sanderus' Flandria Illustrata blijkt duidelijk de omvang van de kapel. Op de Ferrariskaart en de 19^e-eeuwse cartografische bronnen is het plangebied niet bebouwd en grenst het terrein aan het Gasthuis.

Op basis van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat er potentieel een site met een complexe stratigrafie kan verwacht worden. Resten van het Gasthuis en kapel (menselijke begravingen?) kunnen zich binnen het plangebied manifesteren. Ook zogenaamde achtererfstructuren met een grote wetenschappelijke waarde zoals beerputten, waterputten en afvalkuilen kunnen binnen het plangebied voorkomen. Door de ligging in de nabijheid van de Hipoeksbeek zijn resten van ambachtelijke activiteiten niet uit te sluiten. De oudste archeologische resten zullen waarschijnlijk uit de 12de eeuw dateren, dit op basis van het bureauonderzoek. Echter, oudere resten zijn zeker niet uit te sluiten.

Gezien de ligging in een stadscontext, waarbij een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt, het hoog potentieel en grote kenniswinst van het plangebied en de aard van de werken (ruimtelijke verspreiding, verschillende dieptes) wordt er voor gekozen om de stap van het vooronderzoek over te slaan en onmiddellijk over te gaan naar een vlakdekkende opgraving.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

Bot B., 2017, Archeologische opgraving Poperinge Veurnestraat (prov. West-Vlaanderen), Basisrapport 2017/06, Ingelmunster.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Heyvaert B. 2014: Archeologische prospectie Poperinge Burg. Bertenplein (prov. West-Vlaanderen), Rapport Monument Vandekerckhove 2014/17, Ingelmunster.

NGI Cartesius

Trommelmans R., Bracke M., Wyns G. 2014: Archeologische opgraving Poperinge Grote Markt (prov. West-Vlaanderen). Basisirapport, Monument Vandekerckhove rapport 2014/24, Ingelmunster

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

